

УДОСКОНАЛЕННЯ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ У СФЕРІ ОПОДАТКУВАННЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Розглянуто сучасний стан податкової системи України. Досліджено вплив політики держави в сфері оподаткування на економічні процеси. Визначено податкові важелі, що здатні істотно впливати розвиток економіки та розширення бази оподаткування

Постановка проблеми. Економіка України останні роки функціонує в умовах завищеного фіскального тиску. На сьогодні методи збору податків та контролю за їх сплатою посилюють негативні тенденції поведінки платників та є основою для корупції, розвитку тіньової економіки. Це стає причиною належного виконання надходжень до бюджетів, що спричиняє скорочення витрат на соціальні проблеми, зростання соціальної напруги в суспільстві та дефіциту бюджету. Особливо гостро ця проблема встала в період економічної кризи в світі, а також за необхідності проводити масштабні реформи в економіці України. Отже, виникає необхідність дослідження питань, пов'язаних із впливом політики держави в сфері оподаткування на основні економічні процеси. Для подолання негативних тенденцій в економіці та з метою підвищення рівня ефективності оподаткування необхідно забезпечити удосконалення як нормативно-правового регулювання в цій сфері, так і роботи адміністраторів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вагомий внесок у дослідження питань теорії та практики функціонування ефективного механізму податкового регулювання економіки зробили як зарубіжні вчені-економісти П. Кругман, С. Хант, М. Портер, А. Аткинсон, Д. Стігліц, А. Лаффер, М. Фрідмен, так і вітчизняні – Я. Базилюк, О. Білорус, С. Давиденко, В. Геєць, Т. Єфименко, А. Соколовська, Р. Фатхутдінов, С.О. Юрій та багато інших. Однак питання щодо ролі системи оподаткування в структурних змінах, в інноваційному розвитку залишаються актуальними для України. А розпочаті в Україні економічні реформи вимагають подальшого вивчення цих питань.

Викладення основного матеріалу дослідження. В період посткризових змін у світовій економіці, перед Україною стоять серйозні задачі по інтеграції в світовий економічний простір та забезпечення максимально ефективного розвитку власної економіки. Одним з основних факторів, який впливає на господарську діяльність суб'єктів господарювання та інвестиційно-інноваційну активність в країні є система оподаткування. Система оподаткування в Україні, податки і збори встановлені виключно Податковим кодексом України та будується за принципами економічної доцільності, соціальної справедливості, поєднання інтересів суспільства, держави, територіальних громад, суб'єктів господарювання та громадян. Одним з основних напрямів економічної політики держави є податкова політика, спрямована на забезпечення сприятливих умов сплати податків та економічно обґрунтованого податкового навантаження на суб'єктів господарювання.

Не простий процес обговорення та прийняття Податкового кодексу України показав основні недоліки податкової системи, що існувала та виявив можливі напрями удосконалення прийнятого кодексу, а також механізми його впровадження в практичну діяльність. Моніторинг зауважень до норм Податкового кодексу виявив, що найбільше дискусійних питань виникає у платників податків навіть не навколо ставок податків, а навколо адміністрування податків і зборів податковими та митними органами України, та недотримання ними норм та процедур законодавства. Така ситуація спричиняє соціальне напруження та є спонукальним мотивом ведення бізнесу в тіньовому сегменті економіки, а також зміцнює недовіру до дій адміністраторів податків та державних органів влади в цілому.

Політика держави у сфері оподаткування, визначена нормами податкового кодексу, є достатньо виважена та лояльна до платників податків. На правомірність такого твердження вказує наявність таких змін в податковій політиці як:

– Впорядкування нормативної бази та забезпечення стабільності податкового законодавства: більше 20 законів та більше 50 підзаконних нормативно-правових актів (у деяких випадках неузгоджених між собою) наблизили своє відображення в одному гармонізованому та кодифікованому нормативно-правовому акті, приведеному у відповідність до законодавства ЄС.

– Стимулювання ділової активності та розвиток економіки шляхом:

1) зменшення кількості податків: загальнодержавних – на 10 (до 2011 р. – 29 податків), за рахунок: скорочення кількості податків – 7; виведення за межі податкового законодавства – 5; переведення до місцевих податків і зборів – 1; вдосконалення чинної структури рентно-ресурсних платежів за рахунок їх диференціації – 3 платежі; місцевих – на 10 (до 2011 р. – 14), за рахунок: скорочення – 12; перенесення з загальнодержавних – 1; запроваджено – 1 місцевий податок.

2) зниження ставок податку на прибуток та податку на додану вартість;

3) спрощення адміністративних процедур та зменшення навантаження на бізнес-середовище.

– Стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності шляхом:

1) запровадження спеціальних податкових режимів, 2) запровадження податкових канікул для новостворених підприємств,

3) запровадження пільг по податку на прибуток з енергозбереження,

4) запровадження прискореної амортизації,

5) удосконалення порядку відшкодування податку на додану вартість.

– Закріплення базових принципів оподаткування:

1) рівність усіх перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації шляхом забезпечення однакового підходу до суб'єктів господарювання (юридичних і фізичних осіб, у тому числі нерезидентів) під час визначення прав і обов'язків щодо сплати податків і зборів (обов'язкових платежів);

2) стабільність оподаткування – недопущення зміни ставок податків і зборів (обов'язкових платежів) та механізму їх адміністрування пізніше, ніж за шість місяців до початку нового бюджетного року, в якому починають діяти нові правила та ставки;

3) гармонійне поєднання інтересів держави та платників податків.

Такі зміни безперечно є позитивними та направлені на забезпечення економічного зростання на інноваційній основі, налагодження партнерських відносин з платниками податків та сприяння добровільній сплаті податків, детінізацію економіки та розширення бази оподаткування. Однак питання стоїть у тому, ким та якими механізмами будуть реалізовуватись такі позитивні зміни в податковому законодавстві.

Реалізація таких важливих для країни завдань лягає майже непосильним тягарем на податкові та митні органи, до роботи яких є зауваження не лише у платників податків, але і в Уряді.

Про незадовільний стан роботи митних органів у напрямку контролю за правильністю визначення митної вартості товарів, а також ефективність роботи в напрямку боротьби з контрабандним ввезенням товарів на митну територію України, свідчать "розриви" у статистичних даних України та статистичних даних окремих країн-експортерів.

Прикладом можуть бути розбіжності у співставлених даних Держкомстату та відповідних статистичних відомств країни-експортерів (рис. 1) за період січень-серпень 2010 року по:

- Республіці Білорусь – на 9,3 % або на 133,9 млн.дол. США;
- Республіці Молдова – на 8,9 % або на 4,2 млн.дол. США.
- Грузії – на 45,0 % або на 33,8 млн.дол. США.
- Польщі (за січень – березень 2010 р.) – на 80,6 % або на 385,9 млн.дол. США.

Співставлення статистичних даних щодо імпорту товарів в Україну, млн. дол. США

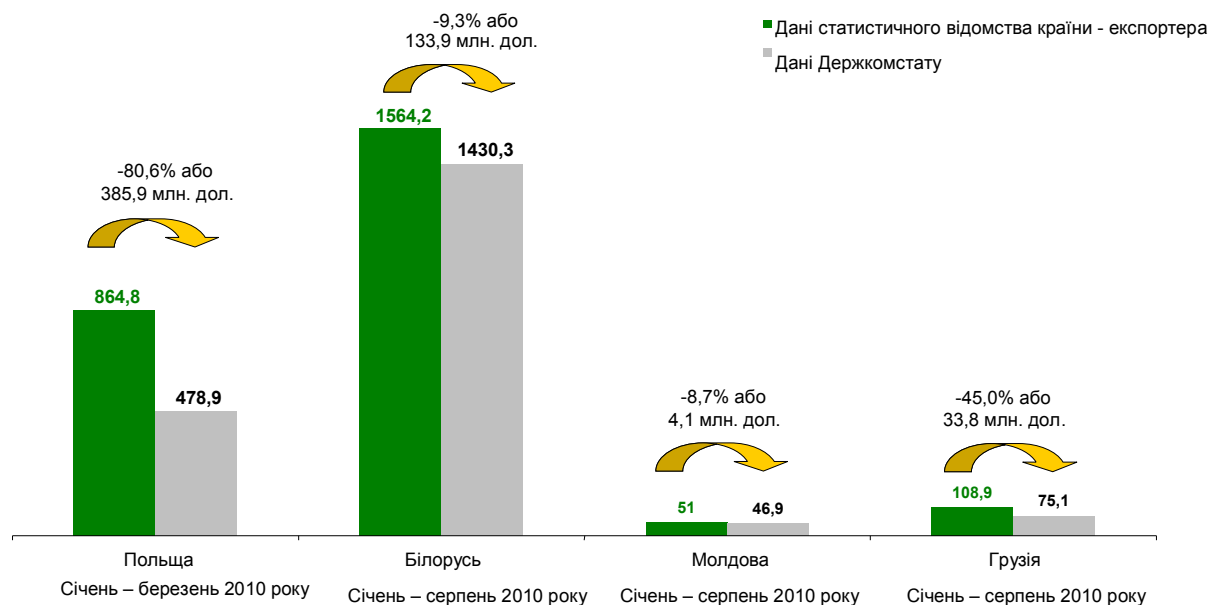

Рис. 1. Співставлення статистичних даних, щодо імпорту товарів в Україну

Не менш важливою проблемою, що сприяє тінізації торгівлі в Україні є і значне заниження імпортерами митної вартості товарів, що ввозяться на митну територію України.

Протягом 9 місяців 2010 року митними органами України порушено 312 кримінальних справ про контрабанду на суму 633,5 млн.грн. Не зважаючи на значне збільшення граничного значення контрабанди (на 43,6 %), порівняно з аналогічним періодом 2009 року кількість кримінальних справ збільшилась на 26 % (+65 справ), а вартість предметів контрабанди збільшилась у 2,3 рази (+359,6 млн. грн.).

Загальна вартість предметів контрабанди за ними складає 574 350 480 грн., що на 37 % більше, ніж у минулому році (101 справа, вартість предметів контрабанди за якими складала 212 265 036 грн.).

Предметами контрабанди за вказаний період були: промислові та продовольчі товари (40 %), наркотичні засоби, сильнодіючі речовини (32 %), транспортні засоби (12 %), історичні та культурні цінності (8 %), зброя (8 %).

Кількість кримінальних справ, де предметами контрабанди є наркотичні засоби 98, транспортні засоби 38, зброя 28, історично-культурні цінності 25 (за аналогічний період 2009 року порушено 83 кримінальні справи, де предметами контрабанди були наркотичні засоби, 14 – зброя, 10 – історично-культурні цінності, 4 – валюта, 2 – отруйні речовини).

Такі дані свідчать як про недостатню роботу митних органів, так і про значне зростання тіньового сектору економіки, існування якого не можливе без контрабандних схем ввезення товарів на митну територію України.

Не можна не відзначити неналежну роботу податкових органів. Так, при ефективному адмініструванні податків органами ДПС, доля надходжень до бюджету у відношенні до ВВП має незначні коливання. Однак, якщо адміністрування відбувається неналежним чином, то доля надходжень у ВВП значно впаде. (табл. 1).

Зрозуміло, що реалізація масштабних контрабандних та тіньових схем неможлива без часткової підтримки з боку представників державної влади, іншими словами – наявності корупційних механізмів. Корупція як масштабне явище стає передумовою деструктивних процесів в економіці та предметом гострої критики з боку світової спільноти.

Таблиця 1. Доходи загального фонду державного бюджету, що забезпечуються Державною податковою адміністрацією

Роки	Доходи загального фонду державного бюджету	
	млрд. грн	у % до ВВП
2004	31,4	9,1
2005	48,5	11
2006	56,9	10,5
2007	68,8	9,6
2008	78,7	8,3
2009	65,5	7,2
2010 (прогноз. ДПА)	56,8	5,4

Складено за даними ДПА України

Як видно, за останні роки доля надходжень до бюджету у ВВП постійно знижується, що засвідчує зниження ефективності адміністрування податків. Але це означає, що існують резерви наповнення бюджету на існуючій базі за рахунок удосконалення адміністрування податків і зборів як податковою так і митною службами.

Недовиконання Державною податковою службою плану надходжень до загального фонду державного бюджету за січень-серпень 2010 р. свідчить про значне послаблення контролю за адмініструванням податків.

За результатами січня-липня 2010 року порівняно з відповідним періодом 2009 року стан надходжень податків (зборів), інших обов'язкових платежів, контроль за справлянням яких покладено на органи Державної податкової служби, (111,9 % (без урахування відшкодування ПДВ), не відповідає темпам росту економіки країни:

- індекс цін промислової продукції – 121,6 %;
- темп росту промислового виробництва – 111,1 %;
- індекс споживчих цін склав 109,3 %.

За січень-травень 2010 року у співвідношенні до відповідного періоду 2009 року спостерігаються позитивні фінансові результати підприємств від звичайної діяльності, а саме – темп росту прибутків прибуткових підприємств до оподаткування становить 114,6 % (в т.ч. – по промисловості 148,8 %).

Станом на 01.08.2010 більше половини надходжень з податку на прибуток забезпечено лише 0,02% (45 великих платників) із загальної кількості платників податку на прибуток.

Разом з тим, за підсумками I кварталу 2010 року кількість платників податку на прибуток, що декларують від'ємне значення об'єкту оподаткування збільшилась відносно до аналогічного періоду минулого року на 13,6 %. Сума задекларованих такими підприємствами збитків становить 66,3 млрд.грн., що більше аналогічного періоду минулого року на 20,5 млрд.грн. або на 45,0 %.

Про відсутність ефективної роботи з адміністрування податку на прибуток свідчить і те, що станом на 01.01.2010 майже 78 % підприємств, які протягом останніх років (2006-2009) декларують нульове або від'ємне значення оподаткування, органами ДПС не перевірялись.

Аналіз діяльності двох основних органів виконавчої влади, залучених до виконання функцій стягнення податків, зборів та інших обов'язкових платежів за індексом витрат, пов'язаних зі справлянням податків і зборів в Україні показав, що даний індекс у 2003 році склав 2,4 %, а з урахуванням відшкодування ПДВ – 2,8 % податкових надходжень (що контролюються ДПА та ДМС України)¹. При цьому, більш висока частка витрат припадала на Державну митну службу України (3,1 %). Відносно меншою була частка витрат з боку Державної податкової адміністрації України. Таке відхилення пояснюється різними причинами. Однією з них є те, що обсяги податкових надходжень до державних фондів, що забезпечуються ДПА більше ніж в 4 рази перевищують збори з боку ДМС. Однак тенденції останніх трьох років показали, що індекс витрат, пов'язаних зі справлянням податків і зборів в Україні значно зріс та становить більше 3 % (2009 р.) (табл. 2), що є дуже високим показником, навіть у порівнянні з показниками 2003 року.

Таблиця 2. Оцінка індексу витрат, пов'язаних зі справлянням податків, зборів (обов'язкових платежів) в Україні у 2007-2009 р. (тис.грн.)².

	2007	2008	2009
Всього надходжень до державного бюджету без урахування відшкодування ПДВ	167 730,70	250 488,60	239 139,70
Всього надходжень до державного бюджету з урахуванням відшкодування ПДВ	148 861,80	216 080,10	204 602,40
ДПА без врахування ПДВ	93 317,50	122 372,40	111 578,90
ДПА з врахування ПДВ	74 448,60	87 963,90	77 041,50
Відшкодування ПДВ	-18 868,90	-34 408,50	-34 537,30
ДМС	54 091,10	96 047,20	83 115,40
Видатки на утримання ДПА	3 505,61	4 666,12	4 107,90
Видатки на утримання ДМС	1 301,90	1 606,35	1 597,60
Індекс витрат з мобілізації податків ДПА без урахування відшкод. ПДВ	3,76%	3,81%	3,68%
Індекс витрат з мобілізації податків ДПА з урахування відшкод. ПДВ	4,71%	5,30%	5,33%
Індекс витрат з мобілізації податків ДМС	2,41%	1,67%	1,92%

Значно зросли витрати на утримання податкової служби, і це на тлі зменшення обсягу податкових надходжень у ВВП. Причому, якщо коефіцієнт окупності витрат по митній службі зменшувався протягом цих років, то по податковій службі є тенденція до збільшення. Таким чином, результативність дій податкових органів при справлянні платниками податкових зобов'язань знижується.

Зазначені негативні тенденції в роботі податкових та митних органів пов'язані:

– зі значним зниженням обсягів промислового виробництва (у 2009 році скоротився на 21,9 відсотка до рівня нижчого, ніж на кінець 2004 року, та на

19,8 в.п. нижчий за врахований в бюджеті прогнозний показник 97,9 відсотка), спричинений кризовими явищами в світовій економіці;

– значним зростанням тіншового сектору в економіці України;

– незадовільною роботою підрозділів адміністраторів податків і зборів.

Наявність високого рівня тіншової економіки та корупції призводить до істотного зниження індексу економічної свободи, а відтак, знижується інвестиційна та підприємницька активність.

Щорічно (починаючи з 1995 р.) американським дослідницьким центром "The Heritage Foundation" спільно з впливовим фінансовим виданням The Wall Street Journal визначають індекс економічної свободи (Index of Economic Freedom) – комбінований показник та заснований на ньому рейтинг, що оцінює рівень економічної свободи в країнах світу. Індекс економічної свободи розраховується по середньому арифметичному значенні десяти контрольних показників: свобода бізнесу, свобода торгівлі, фіскальна свобода, участь уряду, монетарна свобода, свобода інвестицій, фінансова свобода, права власності, свобода від корупції, свобода праці.

Значення показника свободи інвестицій в Україні знизилось з 50 (зі 100 можливих) у 2000 році до 30 – у 2007, та мало позитивну динаміку у 2010 році (звіт у 2011 р.) – зріс до 63,2 ; свобода на ринку праці з 60 знизилася до 51,8 у 2007 р. та до 50 у 2010 р.; свобода від корупції з 30 у 2000 р. – до 26 у 2007 р. та до 22 у 2010 р.³. Зауважимо, що у звіті 2011 року за інтегральним показником економічної свободи Україна посіла 164 місце серед 183 країни на рівні з Чадом, Соломоновими островами та Узбекистаном.

З метою протидії тінзації економіки України але без погіршення ситуації з економічною свободою, на загальнодержавному рівні мають бути розроблені заходи, що зокрема передбачають:

– спрощення дозвільних процедур щодо здійснення підприємницької діяльності;

– запровадження податкових стимулів до нагромадження та інвестування коштів в інноваційний сектор юридичними особами, які пропонується надавати за фактичними результатами діяльності;

– зменшення рівня оподаткування фізичних осіб на величину документально підтверджених коштів, витрачених на відтворення людського капіталу;

– запровадження "амністії" лише тих капіталів, що спрямовуються в інноваційну сферу та деякі інші суспільно значущі пріоритетні сектори;

– обов'язкове обґрунтування джерел походження грошових коштів при купівлі товарів, вартість яких перевищує певну, заздалегідь визначену суму (у першу чергу це стосується об'єктів нерухомості, транспортних засобів та предметів розкоші);

– посилення співробітництва з міжнародними організаціями, що спеціалізуються на протидії нелегальному господарюванню, в напрямку обміну досвідом;

– удосконалення системи адміністрування податків в Україні.

Необхідно забезпечити стабільність податкового законодавства. Прийняття Податкового кодексу в цьому контексті є значним кроком вперед. Для максимальної мобілізації податкових надходжень необхідно налагодити насамперед систему адміністрування і контролю справляння податків. За рахунок відновлення роботи з адміністрування можливо довести рівень надходжень до бюджету в відношенні до ВВП до рівня 2006-2007 років.

Основними пріоритетами є:

1. Організація роботи органів державної податкової та митної служби має бути побудована на таких принципах:

– неупереджене ставлення до платників податків та забезпечення високого рівня наданих їм послуг;

– забезпечення стовідсоткового рівня комп'ютеризації процесів адміністрування податків;

¹ Державна фінансова політика та прогнозування доходів бюджету України / М.Я. Азаров, Ф.О. Ярошенко, Т.І. Єфименко та ін. / – К.: НДФІ, 2004. – 712 с. – с. 112-113.

² Олейнікова Л.Г. Удосконалення фіскальної та економічної результативності податкового адміністрування в Україні/ Науково-теоретичний та інформаційно-практичний журнал міністерства фінансів України "Фінанси України", №10, 2010 р., стр. 52.

³ Індекс економічної свободи: <http://gtmarket.ru/ratings/index-of-economic-freedom/index-of-economic-freedom-info>

- спрямування роботи підрозділів податкового аудиту на "ризикових" платників податків;
- проведення упереджувальних заходів до платників, з метою запобігання ухилення від сплати податків;
- застосування адекватних примусових заходів до суб'єктів господарської діяльності, що ухиляються від сплати податків;
- забезпечення захисту законних прав і інтересів платників податків від протиправного втручання з боку органів державної влади;
- забезпечення платникам податків зручних умов для виконання їх обов'язків щодо розрахунку, декларування та сплати податків і зборів як напрям роботи податкового адміністрування, включає такі елементи.

2. Удосконалення процедур адміністрування платежів.

Податкове законодавство не дозволяє змінювати механізми справляння податків, але процедури адміністрування можна удосконалювати і уточнювати.

Наприклад, є зміни в адмініструванні податків, що приділяють економічну активність господарюючих суб'єктів, особливо інвестиційно-активних. Скасування податкових векселів при імпорті обладнання призвело до вилучення з економіки підприємств більше 14 млрд. грн.). Вважаємо, що застосування податкових векселів при імпорті обладнання має бути відновлено уже з 2011 року. Адже неможливо забезпечити економічне зростання на застарілих технологіях та обладнанні, які складають 80 % виробничої бази в Україні.

Іншим прикладом, є незадовільне адміністрування ПДВ. Так, якщо рівень експорту у 2009 році впав в середньому на 50 %, то відшкодування ПДВ зменшилось ледь на 8-10 %, а в окремі місяці воно навіть зростало у порівнянні з минулим роком.

Законодавче закріплення нарахування податкових різниць, що виникають в податковому обліку потребує розробки та впровадження методологічного забезпечення. Це дасть можливість уточнити базу оподаткування та зробити її співставною з фінансовими результатами діяльності підприємств, що значно спростить як контроль так і сам облік.

Формування партнерських відносин з платниками податків можна віднести до одного зі стратегічних напрямів роботи податкових органів більшості розвинених країн світу. Світова практика показала, що найефективніше функціонують ті податкові служби, де забезпечують максимально можливий рівень добровільної сплати податків, створюють платникам оптимальні умови для виконання їх податкових обов'язків і будують свої відносини з платниками не за принципом боротьби, а на умовах співпраці.⁴

Визначальним у відносинах між податківцями та платниками є забезпечення неухильного дотримання у всіх сферах діяльності принципу: "Платник податків – це партнер"⁵.

Предметом розширеного дослідження є причини, які викликають недотримання законів з оподаткування, та негативне ставлення до податкової служби в цілому. Ставлення до законів з оподаткування формує сукупність інших факторів, наприклад, соціальні цінності, суспільна мораль та відчуття людьми справедливості системи.

Діяльність працівників податкової адміністрації з використанням переважно адміністративних, примусових важелів без врахування інтересів платників, призводить до викривлення засад справедливості у відносинах з партнером. Зміцнення партнерських відносин з платниками досягається в ході реалізації таких заходів:

1. Створення необхідних умов з боку державної податкової служби для повного виконання платниками вимог податкового законодавства:
 - формування позитивного ставлення суспільства до сплати податків та норм поведінки платників податків;
 - формування усвідомлення з боку суспільства щодо необхідності і соціального значення оподаткування;
 - забезпечення якісного контролю за виконанням податкового законодавства;

- створення простих форм звітності та не менш простих процедур в оподаткуванні малого та середнього бізнесу;
- створення надійної системи захисту законних прав та інтересів платників податків.

2. Спрямування діяльності фахівців державної податкової служби на вирішення організаційних питань, пов'язаних з виконанням податкових зобов'язань:
 - скорочення і спрощення податкових процедур, урахуванням практики застосування податкового кодексу;
 - надання послуг та необхідної платникам допомоги при виконанні податкових зобов'язань;
 - проведення активної роботи з інформування платників щодо їх прав та обов'язків, вимог законодавства до порядку проведення операцій з оподаткування.

3. Забезпечення та стимулювання виконання податкових зобов'язань з боку платників:
 - забезпечення своєчасного виявлення невиконання вимог податкового законодавства;
 - створення умов для невідворотності покарання за невиконання податкового законодавства;
 - впровадження системи заохочень (винагород) за виконання вимог податкового законодавства.

Необхідність застосування певних заходів залежить від соціально – економічних особливостей груп платників.

За розрахунками податківців в Україні в 2007 р. добровільно сплачується 85 % податків⁶. Для прикладу, у США такий показник також 85 %. Проте слід враховувати, що рівень тіншової економіки в Україні перевищує відповідні показники у розвинених країнах у декілька разів. Тому, фактичний стан добровільної сплати податків в нашій країні є значно нижчим. За оцінками експертів, він не перевищує 50 %. Слід враховувати також, що на стягнення податків в Україні витрачається значно більше зусиль, ніж у розвинених країнах.

В роботі податкової адміністрації повинні виховувати розуміння необхідності та важливості для держави виконання податкового законодавства. Що ж стосується примусових заходів, то їм належить другорядна роль.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Забезпечення стійкого економічного зростання на інноваційно-інвестиційній основі з одночасним збільшенням сукупних податкових надходжень до бюджетів усіх рівнів і державних цільових фондів можливе лише за рахунок:

- зміцнення позиції вітчизняного бізнесу в міжнародній конкурентній боротьбі внаслідок зменшення частки податків у витратах підприємств і скорочення витрат часу платників на нарахування й сплату податків;
- підвищення ефективності адміністрування податків та зборів;

- побудови цілісної, несуперечливої законодавчої бази з питань оподаткування, гармонізованої із законодавством ЄС;
- встановлення податкової справедливості для відновлення рівних умов конкуренції в економіці України;
- забезпечення невідворотності покарання за податкові правопорушення для усіх платників податків.

- зменшення глибини соціальної нерівності.

Першим кроком націленим на розвиток економіки та стимулювання інвестиційно-інноваційної активності став, прийнятий Верховною Радою, Податковий кодекс. Втім має бути зроблений і наступний крок – якісна зміна роботи адміністраторів податків і у сфері надання послуг платникам, і у сфері оскарження рішень адміністраторів, і у сфері контролю, виявлення та покарання фактів ухилення від оподаткування. Втілення в життя принципу: "платник – це партнер", дозволить розширити базу оподаткування не створюючи додаткового тиску на сумлінних платників, за рахунок детінізації економічної діяльності. Лише за цих умов, спрацює стимулююча функція оподаткування, що закладена в Податковому кодексі.

Першим кроком націленим на розвиток економіки та стимулювання інвестиційно-інноваційної активності став, прийнятий Верховною Радою, Податковий кодекс. Втім має бути зроблений і наступний крок – якісна зміна роботи адміністраторів податків і у сфері надання послуг платникам, і у сфері оскарження рішень адміністраторів, і у сфері контролю, виявлення та покарання фактів ухилення від оподаткування. Втілення в життя принципу: "платник – це партнер", дозволить розширити базу оподаткування не створюючи додаткового тиску на сумлінних платників, за рахунок детінізації економічної діяльності. Лише за цих умов, спрацює стимулююча функція оподаткування, що закладена в Податковому кодексі.

ОЛЕЙНИКОВА Л.Г. – кандидат економічних наук, докторант ДННУ "Академія фінансового управління" Міністерства фінансів України

⁴ Ярошенко Ф.О. Альфа і омега партнерства // Вісник податкової служби України. – 2008. – №34. – с.22.

⁵ Буряк С. Служіння суспільству- вимога часу// Вісник податкової служби України. – 2008. – №34. – с.3.

⁶ Діяльність державної податкової служби України за 2007 р.// ДПАУ. – м. Київ. – 2008 р.

